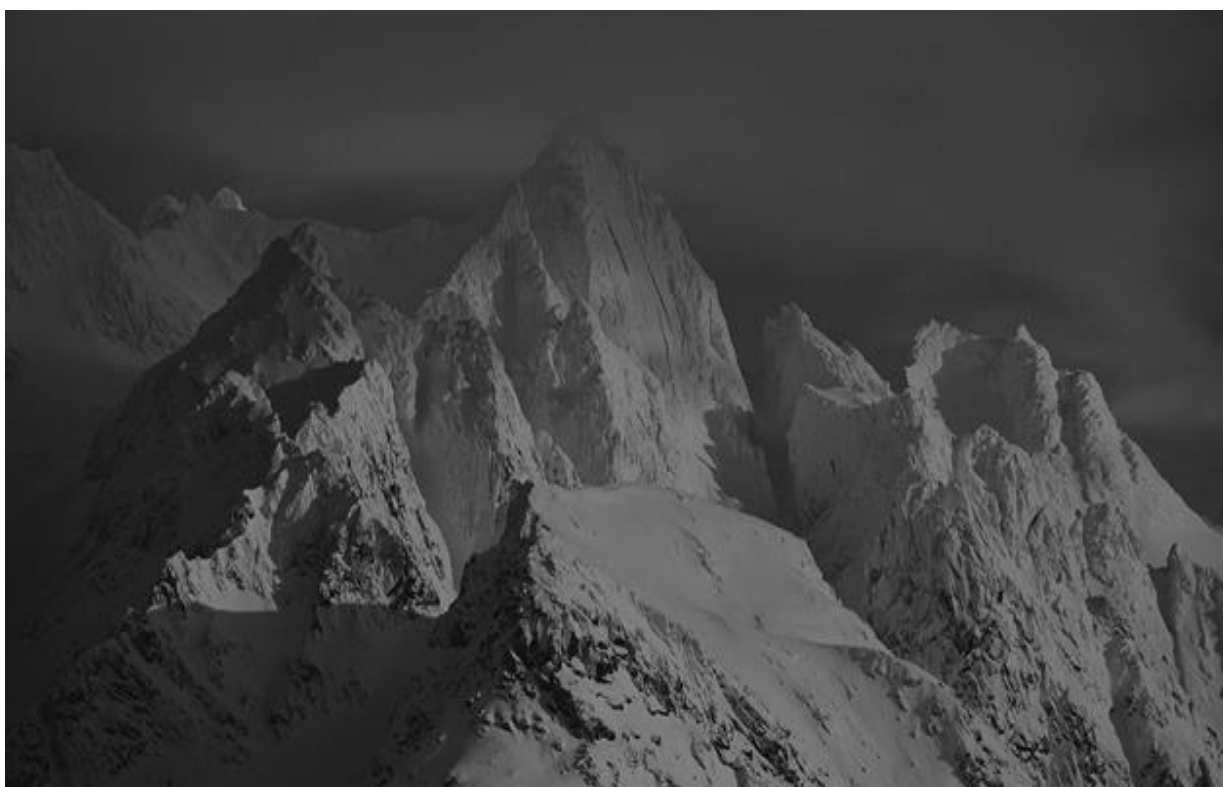

Forsikringsvilkår

ENTREPRENØR

Gjelder fra 01.04.2021

INNHold

PUNKT	SIDE
1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	2
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	2
3. HVA SOM ER FORSIKRET.....	2
4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES	4
5. ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER, SIKKERHETSFORSKRIFTER OG ENDRING AV RISIKO.....	5
6. FORSIKRINGSSUMMER	9
7. SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER	10
8. NATURSKADE	13
KUNDEVALGTE TILLEGGSDKNINGER	
N60 BRAKKER OG ARBEIDSUTSTYR	15
N61 REKLAMASJON PROSJEKT	
N62 DRIFTSTAP OG EKSTRAUTGIFTER VED STANS I ARBEIDET	18
Bistand i klagesaker	20

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkår og særvilkår
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- det øvrige lovverk

Teksten i forsikringsbeviset og særvilkår gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for

- 1.1** den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).
- 1.2** Innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett ved forsikring av fast eiendom, men bare hvis forsikringstakeren har forsikringsplikt.
- 1.3** innehaver av panterett i løsøre eller varer, men bare hvis panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet, jf. FAL § 7-1, 3. ledd, som er fraveket.
- 1.4** annen panthaver eller eier av ting enn de som er omtalt i punktene 1.1 - 1.3, men bare hvis forsikringstakeren har forsikringsplikt eller bærer risikoen for tingen.
- 1.5** byggherre som har inngått kontrakt med forsikringstakeren om bygge-, anleggs- eller montasjearbeider, men bare hvis forsikringstakeren har forsikringsplikt.
- 1.6** ny eier ved eierskifte, men bare inntil den nye eier har tegnet forsikring, og ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER**2.1 PÅ FORSIKRINGSSTEDET**

Forsikringen gjelder på steder innen Norden hvor entreprenøren (sikrede) utfører entreprisarbeidet.

Forsikringen gjelder også under transport innen Norden når transporten er et nødvendig ledd i utbedring av skade, se pkt. 4.

3. HVA SOM ER FORSIKRET**3.1 FORSIKRINGEN OMFATTER:**

- sikredes risiko i henhold til kontrakt, eller
- arbeider utført for forsikringstakers egen regning og risiko for:
  - utførte bygge-, anleggs-, monterings- og installasjonsarbeider
  - materialer og utstyr som er ankommet på forsikringsstedet og som skal inngå i arbeidet
  - materialer og utstyr byggherren har betalt forskudd for og materialer og utstyr byggherren har overgitt i entreprenørens besittelse

Forsikringen omfatter også byggherres eget arbeid på bygget begrenset oppad til kr 400.000.

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, er hver entrepris forsikret for inntil kr 15.000.000, førsterisiko.

Beløpet kan endres ved særskilt avtale, men en økning gjelder først fra det tidspunkt selskapet har bekreftet beløpet.

Forsikringen gjelder fra kontraktsarbeidet påbegynnes og inntil kontraktsarbeidet er overtatt av byggherren, enten ved overtakelsesforretning eller ved at kontraktsarbeidet tas i bruk av byggherren, men ikke utover forsikringsperioden.

For arbeider utført for forsikringstakers egen regning og risiko gjelder forsikringen fra arbeidet påbegynnes og inntil arbeidet er avsluttet, men ikke utover forsikringsperioden.

3.2 UTOVER FORSIKRINGSSUMMEN OMFATTER FORSIKRINGEN OGSÅ:

3.2.1 Ryddingsutgifter

Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadde ting med inntil 50 % av entreprisen, begrenset til kr 3 000.000.

Innenfor et tidsrom av 12 måneder dekkes også merutgifter til nødvendig midlertidig lagring og destruksjon av giftige eller miljøfiendtlige rester etter påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter, men forsikringen omfatter ikke utstyr, varer og hjelpstoffer som ikke var i bruk og som var lagret eller deponert på forsikringsstedet.

3.2.2 Prisstigning etter skade

Påløpne ekstrautgifter på grunn av prisstigning etter skadedag, begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadde ting, se pkt. 7.5.

3.2.3 Rekonstruksjon

Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og beregninger, arkiver, registre, kartoteker, forretningsbøker, datafiler og program, modeller, mønstre, former og lignende etter erstatningsmessig skade. Rekonstruksjon må foretas innen 2 år. Erstatningen er begrenset til kr 1.000.000.

Sikkerhetsforskrift, se pkt 5.2.6.

3.2.4 Påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter ved påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, med inntil kr 2.000.000 pr. skadetilfelle hvis det gjelder:

- utbedring/gjenoppføring av bygning
Slike merutgifter til oppfylling av påbud erstattes når skaden er så omfattende at reparasjonsarbeidet blir betegnet som hovedombygging, jf. Plan- og Bygningsloven, paragraf 87 nr. 2a. Når reparasjonsarbeidet er mindre omfattende enn hovedombygging, dekkes bare merutgifter som direkte er knyttet til de skadede bygningsdeler som blir reparert/fornyset. Selskapet kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og Bygningsloven.
- grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med utbedring/gjenoppføring av skadet bygning
- utgifter som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates utbedret/ gjenoppført på samme byggetomt.

Forsikringen omfatter ikke:

- merutgifter til utgraving/ sprengning av kjeller
- merutgifter som skyldes at bygning gjenoppføres større enn den skadede
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet

Utbedring/ gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen. Erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

3.2.5 **Forsering og ekstrautgifter**

Merkostnader som følge av reparasjon av skadde ting på overtid og ved helligdagsarbeid, ved forsendelse av skadde ting som il-, ekspress- eller flyfrakt, samt annen lignende forsering. Ekstrautgifter som sikrede pådrar seg i ansvarstiden når disse er en følge av erstatningsmessig skade på forsikringsstedet og er nødvendige for å kunne fortsette virksomheten. Erstatningen er begrenset til 20 % av forsikringssummen for de skadde ting, maksimum kr 500.000.

3.3 **UTEN SÆRSKILT AVTALE OMFATTER FORSIKRINGEN IKKE:**

3.3.1 Boder, brakker, verksteder, kompressorhus, redskaper, verktøy, tilriggingsutstyr, og øvrig utstyr som anvendes for arbeidets gjennomføring, men som ikke skal inngå i det ferdige bygget eller anlegget.

Hvis dette forsikres gjelder:

For ting som ikke utbedres, gjenanskaffes eller gjenoppbygges, gjøres det fradrag på 10 % av skadebeløpet for hvert påbegynt år ut over 2 år etter at tingen var tatt i bruk som ny. Verdien av den enkelte ting kan ikke settes høyere enn til hva det på skadedagen ville koste å gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ny ting ferdig montert. Alle kostnader i forbindelse med gjenanskaffelsen, så som frakt, montasje, atkomst osv, samt toll, avgifter og lignende, skal således være inkludert i gjenanskaffelsesprisen.

3.3.2 Kraner

3.3.3 Eksisterende bygning, bygningskonstruksjoner eller anlegg.

3.3.4 Arbeider som broer, tunneler, demninger, kraftstasjoner, hangarer, havneanlegg, arbeid i innsjø og hav, petrokjemisk industri eller oljeraffineri.

3.4 **FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE:**

3.4.1 Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.

3.4.2 Penger og verdipapirer

3.4.3 Sjø- og luftfartøyer og maskiner med egen fremdriftsmotor.

3.4.4 Avbruddstap av enhver art og utgifter til provisoriske tiltak for å begrense avbruddstap, dagmulkt o.l., kostnader ved omgjøring av feilaktig eller på annen måte ikke kontraktsmessig utført arbeid, eller andre økonomiske følgeskader utover det som er avtalt etter punktene 3.1 - 3.3.3.

4. **HVILKE SKADER SOM ERSTATTES**

4.1 Forsikringen omfatter fysiske skader på ting inntruffet i kontraktstiden fram til overlevering til oppdragsgiver.

Utgifter til vedlikehold eller forbedringer omfattes ikke.

4.1.1 Selskapet svarer for

- plutselig og uforutsett skade som rammer ting
- skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70. Se pkt. 8 om spesielle bestemmelser og hva som ikke er omfattet av forsikringen.

Følgende skader erstattes ikke:

- skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

Sikkerhetsforskrifter, se pkt. 5.2

4.2 SELSKAPET SVARER IKKE FOR

- 4.2.1 Skade på forsikret ting eller del av ting som skyldes at den for sitt formål er feilaktig konstruert, utført, dimensjonert, montert eller beheftet med materialfeil.
- 4.2.2 Skade ved underslag og svinn.
- 4.2.3 Skade ved tyveri utenfor bygning eller fra telt/ plasthall.
- 4.2.4 Utgifter til utskifting av låser hvis nøkler har kommet på avveie.
- 4.2.5 Skade som skyldes setning i grunn eller i bygning, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, svikt i fundament eller underlag for fundament.
- 4.2.6 Skade som leverandør, reparatør eller andre er pliktig til å erstatte i henhold til gjeldende rett, kontrakt, garanti eller annen avtale.

Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, svarer selskapet ikke for skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende bransje og heller ikke for skade på forsikret del som skyldes at delen for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller på annen måte feilaktig utført.
- 4.2.7 Driftstap, mulkt eller tap av kontrakt.
- 4.2.8 Skade eller tap som skyldes mangelfull eller forsinket levering.

4.3 FELLESBEGRENSNINGER

Selskapet svarer bare for skader som inntreffer i den tid selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og FAL.

For bygge- og anleggsarbeider gjelder forsikringen inntil kontraktsarbeidet i henhold til Norsk Standard (NS) 8405, 8406, 8407 eller 8417 er overtatt av byggherren, men ikke ut over forsikringstiden.

For montasje- og installasjonsarbeider opphører forsikringen når tingen er overtatt av kjøper eller tatt i bruk, avhengig av hva som inntreffer først. Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke prøvetid ut over 4 uker.

Gjelder forsikringen en brukt ting, opphører forsikringen når monteringen er avsluttet og prøvingen begynner.

Gjelder forsikringen demontering, opphører forsikringen når lasting for transport fra forsikringsstedet begynner. Forsikringen opphører uansett ved forsikringstidens utløp.

Stilles krav mot selskapet, plikter sikrede etter avtale og prøve for retten spørsmålet om det foreligger ansvar for konsulent, leverandør, reparatør eller andre. Selskapet betaler sikredes omkostninger ved søksmålet.

5. ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER, SIKKERHETSFORSKRIFTER OG ENDRING AV RISIKO

5.1 ANDRE PERSONERS HANDLINGER OG UNNLATELSER

Hvis sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

Den som ved handling eller unnlater forsømmer å overholde eller å påse at sikkerhetsforskriftene blir overholdt, kan helt eller delvis miste retten til erstatning. Retten bortfaller også om forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art og av andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn o.l.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder innbruddssikring, kan rett til erstatning bortfalle ved forsømmelse gjort av den som er betrodd nøkler eller ansvaret for låsing der tingen befinner seg.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder likevel ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, 2. ledd.

5.2 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt i forsikringsbeviset til enhver tid overholdes.

Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8.

5.2.1 Sikring mot brannskader

5.2.1.1 Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i

- lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet og
- lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn, skal følges.

5.2.1.2 Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid

Bedriftens ledelse oppnevner en person til å forestå det brannforebyggende arbeid.

Vedkommende skal

- sørge for at denne sikkerhetsforskrift er fulgt. Avvik skal rapporteres.
- sørge for at ansatte instrueres om brannforebyggende tiltak, bruk av slokkeutstyr og alarmeringsrutiner.
- sørge for at forhold som synes å true brannsikkerheten blir rettet straks.

5.2.1.3 Branndører og brannlemmer

Branndører og -lemmer skal være selvlukkende.

Branndører og brannlemmer holdes åpne hvis de har automatisk lukking ved et branntilfelle.

Slike skal funksjonsprøves minst en gang pr. uke.

5.2.1.4 Byggtørke o.l.

Byggtørke, sandvarmer og annet olje- eller gassfyrt apparat skal være typegodkjent og oppsatt i henhold til offentlige forskrifter.

5.2.1.5 Slokkingsredskaper

Slokkingsapparater skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass, og i god stand og i tilstrekkelig antall innenfor det området det bygges på og i provisoriske bygninger av alle slag.

Slokkingsredskaper skal dessuten være anbrakt ved hver byggtørke og på hvert sted hvor det foregår brannfarlige arbeider, se pkt. 5.2.1.6.

Slokkingsredskaper skal kontrolleres minst en gang i året. Hvert apparat skal være forsynt med en merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

5.2.1.6 Varme arbeider

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med eksternt håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

- 4.1 Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
- 4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- 4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- 4.4 Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
- 4.5 Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- 4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.

5. I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak:

- 5.1 Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede treak.
- 5.2 Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 5.1 skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materialer.

5.2.1.7 *Tobakksrøyking*

Røyking tillates kun på faste og avmerkede røykeplasser hvor instruks viser under hvilke betingelser røyking kan foregå.
Røykebestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten og være godkjent av bedriftens ledelse.

5.2.1.8 *Orden og renhold*

Avfall som kan selvantenne og avfall som kan avgi brennbare gasser, skal legges i egne beholdere av flammefast materiale med selvlukkende lokk, eller straks fjernes til betryggende sted. Betryggende avfallshåndtering skal være etablert.

5.2.1.9 *Brenning av avfall*

Brenning av avfall skal foregå på forsvarlig måte og bare på sted anvist av ansvarshavende for brannsikringen.

5.2.2 ***Sikring mot naturskader***

Det skal treffes alle nødvendige tiltak for å beskytte de forsikrede ting mot skader ved vær- og temperaturforhold som man etter årstiden og de stedlige forhold må regne med. Dette gjelder så vel selve bygget/anlegget som materialer/ utstyr som er losset på forsikringsstedet.

5.2.3 ***Drift og vedlikehold***

Forsikringstaker skal holde de forsikrede ting i god driftsmessig stand og påse at offentlige og andre forskrifter til forebygging eller begrensning av skade blir overholdt.

5.2.4 ***Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner.***

Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldene forskrifter.

I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/reparatører:

- Reparasjoner / nyinstallasjoner av elektriske anlegg og VVS.
- Bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner.

Ansvarshavende/ byggeplassledelse

På hver byggeplass/ anleggssted skal det opprettes en byggeledelse som skal ivareta det fagmessige og sikkerhetsmessige ansvaret for prosjektet. Byggeledelsen skal i antall personer, kompetanse og organisasjonsform være tilpasset kompleksiteten i de oppgaver den skal ivareta.

5.2.5 **Innbruddssikring**

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige atkomstdører, vinduer og andre åpninger. Oppgave over FG-godkjent materiell/utstyr kan fås fra selskapet.
FG= Forsikringssekskapenes Godkjennelsesnemnd

5.2.5.1 *Dører, porter, luker og liknende åpninger*

skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet. Nøkler må aldri bli i låsen jf. pkt. 5.2.5.4 nedenfor. Hvis hengelås benyttes jf. pkt. 5.2.5.3 nedenfor.

5.2.5.2 *Vinduer, også vindu i dør*

skal være lukket, haspet eller låst. Vindusrute skal være solid festet. Utvendige glasslister skal ikke kunne fjernes med lett håndverktøy. Kravene til sikring av vinduer gjelder inntil 4 meter over terreng eller når utbygg eller gjenstander tydelig gir innklatringsmulighet.

5.2.5.3 *Bommer og hengelåsbeslag*

Skal være av stål og tilfredsstillende

- utvendig: tverrsnitt 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke.
- innvendig: tverrsnitt 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke.

Låsens og beslagets bøyde skal fylle hverandre. Beslagets bøyde skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen. Beslag skal være festet slik at det tilsvarer bommens og låsens styrke.

5.2.5.4 *Oppbevaring av nøkler/koder*

Nøkler/koder skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FG's merke eller ved at betrodd person (se pkt. 5.1) bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning. Når skap med kodelås tas i bruk, skal koden benyttes.

5.2.6 **Sikring av datasystemer, dataregistre og programmer**

Sikrede plikter å utarbeide adgangs- og autorisasjonsregler for sine datasystemer. Sikrede plikter også å føre kontroll med at reglene blir fulgt og oppdatert.

Systemer og data skal være beskyttet på en slik måte at kun medarbeidere med rettmessig adgang har adgang, f.eks. med passord. Hvor risikoen for brudd på adgangsauctorisasjonen anses å være særlig høy skal brukeridentifikasjon og passord suppleres med magnetkort, kodebrikker eller tilsvarende sikkerhetsløsning.

Passord og koder skal skiftes omgående hvis det er grunn til å anta at en ikke-autorisert person har fått kjennskap til disse.

Sikrede plikter å sørge for sikkerhetskopiering og oppbevaring av data, slik at en til enhver tid kan gjenskape data, som måtte være slettet/mistet ved en brukerfeil, en fysisk feil eller i forbindelse med uhell, hærverk eller et forsikringstilfelle, hvor de databærende medier er blitt ødelagt eller forsvunnet.

Brukere skal ha en entydig brukeridentifikasjon.

Tildelte adgangsrettigheter skal kun anvendes personlig av brukeren.

Det skal være en klar adskillelse (funksjonsadskillelse) mellom de som rekvirerer adgangsrettigheter til en bruker og de som oppretter brukerens rettigheter i systemene.

Det skal, så vidt det er teknisk mulig, på ethvert system føres en automatisk logging av alle funksjoner i relasjon til data- og adgangssikkerheten.

Loggen skal minimum inneholde:

- Login/logout tidspunkter pr. brukerid.
- Forsøk på uberettiget adgang til programmer og data.

Maskinelle logger skal ligge beskyttet, f.eks. i kryptert form utilgjengelig for den alminnelige bruker, og kun med adgangsmulighet for sikkerhetsadministratoren.

Det skal ukentlig tas sikkerhetskopi av data. Kopien skal oppbevares i en annen bygning eller i låst dataskap, uansett på en slik måte at original og sikkerhetskopi ikke kan ødelegges ved samme skadehendelse. Skapet skal tilfredsstillende krav til brannsikkerhet A120 i følge NT FIRE 017.

Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

5.2.7 **Sikring mot elektriske fenomenskader**

Elektronisk styrte maskiner og apparater og elektroniske komponenter skal på nett- og signalsiden være beskyttet mot overspenning forårsaket av atmosfæriske utladninger, netstøy fra elektriske motorer, apparater o.l., samt mot variasjoner i nettspenningen.

Leverandørs/produsents brukerveiledning må følges, og den som betjener innretningen må være kvalifisert til dette.

5.2.8 **Vann, annen væske og gass**

- Materialer, varer og løsøre i kjeller må lagres minimum 10 cm over gulv. Med kjeller menes laveste etasje i bygning der hele gulvet er under bakkenivå.

- Væske- og gassførende installasjoner skal trykk- og tetthetsprøves før de tas i bruk.

- Bygningen skal være oppvarmet for å unngå frostskaide.

- Reparasjon og nyinstallasjon av VVS-arbeid skal utføres av autorisert håndverker.

- Stoppekran for vann må være stengt for den del av bygningen som ikke er i bruk. Væske- og radiatorledninger skal være tømt.

5.2.9 **Annen skade**

Sikrede skal sørge for å måke snø av tak, balkong og terrasse på forsikret kontraksarbeid for å unngå skade.

5.2.10 **Årsomsetning**

Dersom årsomsetningen må forventes å avvike med mer enn 15 % i forsikringsperioden, eller det inngås nye kontrakter som i vesentlig grad påvirker forsikringsselskapets risiko, må dette meldes forsikringsselskapet uten ubegrunnet opphold.

5.3 **ANSVARSBEGRENSNINGER VED ENDRING AV RISIKO**

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt ved like. Hvis det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan selskapets ansvar bli satt forholdsmessig ned.

6. **FORSIKRINGSSUMMER**

Forsikringssummen skal minst tilsvare årsomsetningen, eksklusive avgifter, for siste avsluttede regnskapsår.

Årsomsetningen omfatter:

- Fakturert omsetning for arbeid utført av forsikringstakeren inklusive verdien av ting tilført byggherren som forsikringstakeren plikter å forsikre.

- Verdien av arbeid utført i egen regi, som har medført direkte og/eller indirekte kostnader. Verdien av arbeid utført av side- og/eller underentreprenør som forsikringstakeren har plikt til å holde forsikret.

Den avtalte erstatningsgrense for enkeltentreprisene, se pkt. 3.1, gjelder uansett om forsikringssummen er oppgitt for høyt eller for lavt i henhold til reglene ovenfor. Selskapet er ikke ansvarlig for at den avtalte erstatningsgrense er tilstrekkelig, men alle skader vil erstattes fullt ut, dvs. på førsterisikobasis, inntil erstatningsgrensen.

Førsterisiko er en forsikringsform der skaden erstattes inntil den angitte forsikringssum.

7. SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

7.1 FELLESREGLER

7.1.1 *Skademelding m.v.*

Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen. Hvis skadens omfang eller reparasjonskostnad øker som følge av at skaden ikke meldes selskapet omgående, erstatter selskapet ikke merkostnadene.

Det gjelder spesielle regler om foreldelse, se Generelle vilkår pkt. 5.

Følgende skader skal meldes til politiet:

Brannskader, tyveriskader, skadeverk, overfall og ran.
Selskapet kan kreve at andre skader skal meldes til politiet.

Skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller bedriftens organisasjonsnummer.

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

7.1.2 *Alternative oppgjørsmåter*

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør
- reparasjon
- gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller
- at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det alt vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenoppføring/ gjenanskaffelse har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

7.1.3 *Eiendomsretten til skadde ting og ting som kommer til rette*

Sikrede er pliktig til å beholde en skadd ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen. Selskapet har rett til å overta skadde ting.

Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen selskapet.

7.1.4 *Skjønn*

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår pkt. 2 legges til grunn.

7.1.5 *Selskapets overtakelse av panterett*

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntre selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver.

7.1.6 *Selskapets ansvar ovenfor panthavere, konkursbo, nye eiere o.l.*

Overfor panthavere, konkursbo, leasingselskap, utleiefirma o.l. er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende 2 beløp:

- Forskjellen i tingens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet.

Disse bestemmelser gjelder ikke leaset fast eiendom.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted, se pkt. 7.3.4.

7.2 ERSTATNINGSBEREGNING

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

Merverdi-/investeringsavgift refunderes etter dokumenterte kostnader som er påløpt ved utbedring av skaden der dette er berettiget.

Det gjelder særskilte regler for panthaver, konkursbo og andre nye eiere etter at skaden inntraff enn eiers ektefelle/samboer og livsarving, se pkt. 7.1.6.

7.3 ERSTATNINGSBEREGNING - BYGNING/ANLEGG

7.3.1 *Erstatningsgrunnlaget*

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien av bygningen etter skaden, regnet etter samme regler.

7.3.2 *Fradrag*

Ved erstatningsberegningen skal det gjøres fradrag for økning i omsetningsverdien, som angitt i pkt. 7.3.3 - 7.3.5.

Økning i omsetningsverdi er differansen mellom

- bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden inntraff, idet det tas hensyn til avkastning, beliggenhet og andre forhold, og
- en beregnet omsetningsverdi på skadedagen for en ny eller reparert, tilsvarende bygning.

For bygninger som ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens bruksverdi til grunn.

7.3.3 *Bygning/anlegg som repareres/gjenoppføres innen 5 år av eier, eiers ektefelle/samboer eller livsarving*

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i pkt. 7.3.1 med følgende fradrag:

7.3.3.1 *Til samme formål, innen landets grenser*

Det gjøres fradrag for økning av omsetningsverdien som nevnt i pkt. 7.3.2. Fradrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av bygningens/anleggets omsetningsverdi før skaden.

Del-/komponent som står foran utskifting eller riving, erstattes etter sin omsetningsverdi med fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

7.3.3.2 *Til annet formål innen landets grenser*

Det gjøres fradrag for enhver økning av omsetningsverdien som nevnt i pkt. 7.3.2. Erstatningen kan ikke settes høyere enn etter pkt. 7.3.3.1.

7.3.4 **Bygning/anlegg som ikke repareres/gjenoppføres i samsvar med reglene i pkt. 7.3.3**

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i pkt. 7.3.3.2, men ikke høyere enn til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

7.3.5 **Bygning/anlegg som står foran riving, og midlertidig bygning/anlegg som ikke repareres/gjenoppføres**

Erstatningsgrunnlaget, se pkt. 7.3.1, er begrenset til verdien av bygningens brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

7.4 ERSTATNINGSBEREGNING - MASKINER OG LØSØRE

7.4.1 **Erstatningsgrunnlaget**

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regler.

7.4.2 **Fradrag**

Ved erstatningsberegningen gjøres fradrag ved økning i verdi på den skadde ting eller del/komponent av ting, ved gjenanskaffelse eller reparasjon som angitt i pkt. 7.3.2.

7.4.3 **Ting som repareres/gjenanskaffes innen 3 år**

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i pkt. 7.4.1, med fradrag for tingens

- alder.
- slitasje.
- sannsynlig brukstid.
- anvendelighet.

Fradraget gjøres bare for den del av verdiøkningen som overstiger 40 % av tingens/delens/komponentens erstatningsgrunnlag med fradrag som angitt ovenfor.

7.4.4 **Ting som ikke repareres/gjenanskaffes innen 3 år**

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 3 år etter at skaden inntraff, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i pkt. 7.4.1, men begrenset til reduksjonen i omsetningsverdi som følge av skaden.

7.5 BEREGNING AV PRISSTIGNING OG RENTER

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden forøvrig og er begrenset til 20 % av erstatningen for hver skadde ting etter skadedagens prisnivå.

Selskapet erstatter prisstigning bare hvis skaden er utbedret innen 5 år etter skadedagen for bygning/anlegg og innen 3 år etter skadedagen for maskiner og løsøre. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

I den samlede erstatning blir det gjort fradrag for opptjente renter av erstatninger.

7.6 EGENANDELER

Hvis skaden erstattes ved at selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting, plikter sikrede å innbetale egenandelen til selskapet.

Egenandelen skal fratrekkes etter eventuelle øvrige erstatningsreduksjoner som har hjemmel i vilkårene eller FAL.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt av en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

I erstatningsoppgjøret for hver sikret fratrekkes følgende egenandeler, hvis ikke andre egenandeler framgår av forsikringsbeviset eller av særvilkår:

7.6.1 *Generell egenandel*

Kr 15.000 dersom ikke annet er avtalt.

Egenandel for ting nevnt i særvilkår N60, pkt. 3.1 og 3.2, er den samme som er valgt for løssøre under bedriftsforsikringen.

7.6.2 *Naturskade*

Ved naturskade etter Lov om naturskadeforsikring, gjelder den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet - for tiden kr 8.000.

8. NATURSKADE

Forsikringen omfatter:

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

Når den forsikrede ting er et våningshus, bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg, oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning. Tilsvarende omfattes den del av tilførselsvei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

Forsikringen omfatter ikke:

- 8.1** Skade på skog, beite, innmark, utmark eller avling på rot, varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip og småbåter samt ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen.

Selskapet dekker likevel naturskade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge.

- 8.2** Skade på ting som det ikke er naturlig å brannforsikre selv om det foreligger forsikring, så som sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land, flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende.

- 8.3** Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.

- 8.4 Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende.
- 8.5 Skade som umiddelbart skyldes frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang.
- 8.6 Skade som skyldes dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e l.
- 8.7 Skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud - i medhold av naturskadelovens § 22 - og skaden er av slik art som vedtaket gjelder.
- 8.8 Skade på hage og hageanlegg i tilknytning til annen bygning enn våningshus, bolighus og fritidshus.
- 8.9 Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre

8.10 ANDRE SPESIELLE BESTEMMELSER OM NATURSKADE

- 8.10.1 Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, skal bygningen erstattes som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.
- 8.10.2 Relokalisering ved fare for ny naturskade
Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes tomtens omsetningsverdi før skaden, begrenset oppad til fem dekar.
Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus regnes da som om de var totalskadet.
Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, gjelder første og annet punktum tilsvarende selv om huset ikke er skadet.

Selskapet kan i stedet for å erstatte tomt og bygninger etter forrige avsnitt velge å sikre eiendommen.

- 8.10.3 Erstatning for hageanlegg
  - Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen
  - Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenopprettelseskostnaden for hageanleggets toppsjikt
  - For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.
  - Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.
- 8.10.4 Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.
Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

- 8.10.5 Forsikringssselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jfr. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

8.11 ER DET TVIL OM

- det foreligger naturskade
- det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede

kan sikrede eller selskapet forelegge spørsmålet for Ankenemnda for Statens naturskadefond. Ankenemndas vedtak kan ikke påklages.

KUNDEVALGTE TILLEGGSFORSIKRINGER

Bare de kundevalgte tilleggsforsikringer som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen

N60 BRAKKER OG ARBEIDSUTSTYR

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringstaker).

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.

Forsikringen gjelder på steder innen Norden hvor entreprenøren (sikrede) utfører entreprisearbeidet, samt på fast forsikringssted angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder også under transport for ting beskrevet i punkt 3.1 og 3.2.

3. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

3.1 Maskiner, verktøy og hjelpeutstyr, boder, brakker, stålcontainere, verksteder, redskaper, tilriggingsutstyr og øvrig utstyr som anvendes for arbeidets gjennomføring, men ikke skal inngå i det ferdige bygget/ anlegget. Forsikringen omfatter også yrkesverktøy tilhørende egne ansatte i de tilfeller den ansatte får godtgjørelse for å holde eget verktøy. Som yrkesverktøy regnes også alle bærbare datalagringsverktøy, så som PC/ Pda/ Tablets/ Mobiltelefon/ Fotoutstyr.

Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.

3.2 Egne varer.

Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.

3.3 Egne materialer og ting nevnt i pkt. 3.1 og 3.2 på fast forsikringssted angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter ikke:

Tyveri av umonterte stillaser når de beror utendørs.

Maskiner med eget fremdriftsmaskineri og avmontert utstyr til disse, kraner, kompressorer, strømaggregater, sjøgående utstyr og luftfartøy. Bærbare kompressorer og strømaggregater er likevel omfattet av forsikringen.

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

Entreprenørvilkårets pkt. 4.1 utgår. I stedet svarer selskapet for følgende skader:

4.1 Brann, det vil si ild som er kommet løs.

Unntatt er skade på ting som med hensikt er utsatt for påvirkning av varme.

Sikkerhetsforskriften for brannskader er tilsvarende entreprenørvilkårets pkt. 5.2.1.

4.2 Ytre skadeårsaker.

I tillegg til unntakene i entreprenørvilkårenes pkt. 4.2, gjelder følgende unntak:

Skade som alene rammer lamper, rør, billedrør, bor, freser, kniver, stanser, sagblad, former, matriser, mønstervalser, elektroder, elektriske varmeelementer, filterduker, slipeskiver, slipesteiner og lignende utskiftbare deler og verktøy.

Skade på kjeder, kjettinger, wire og tau, remmer og transportbånd alene erstattes ikke. Likevel erstattes skade som nevnt i entreprenørvilkårets pkt. 4.2.4.

5. SIKKERHETSFORSKRIFTER - INNBRUDDSSIKRING

Sikkerhetsforskriften omfatter samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. Når forsikret utstyr oppbevares i stasjonær brakke, skal alle adkomstdører, vinduer og andre åpninger være låst med FG-godkjent lås. Mobile brakker skal i tillegg være sikret mot bort-transport ved at hjulgang fjernes eller hjulene sikres med godkjent låseanordning.

For lokaler med offentlig påbudt rømningsvei gjelder følgende særbestemmelser: I den tid lokalene er i bruk, må samtlige dører i disse rømningsveier være ulåste eller kunne åpnes innenfra i overensstemmelse med de stedlige myndigheters anvisning. I den tid lokalene er ubemannet, må disse være låst iht. selskapenes sikkerhetsforskrifter angitt i forsikringsbeviset.

FG = Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnd.

Der det under beskyttelsesklasse B2 kreves sikringsutstyr, gjelder minimumskravene i særvilkår N05 i Næringsvilkårene.

5.1 *Dører, porter, luker og lignende åpninger*

- 5.1.1 skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet.
- 5.1.2 skal ha låseenheter som holder dør og karm sammen hvis karm ikke har anlegg mot veggstender.
- 5.1.3 som er skyvbare skal være låst til karm eller annen fast bygningskonstruksjon.
- 5.1.4 må aldri ha nøkler stående i låsen.
- 5.1.5 som er to-fløyede skal sikres med stål kantskåter med hevearm, stål bolteskåter med låst bolt, låst bom eller annen tilsvarende sikring av det passive dørblad.
- 5.1.6 som er utadslående skal være sikret med minst to bakkantbeslag, eller annen sikring med tilsvarende styrke og funksjon.
- 5.1.7 som har trekarm skal alltid være sikret med minst to bakkantbeslag.

5.2 *Dører, porter, luker og lignende åpninger som vender mot ikke beferdet område*

- 5.2.1 skal være låst med minst 2 FG-godkjente låseenheter, hvorav den ene kan ha innvendig knappvrider. Avstand mellom låser bør være minst 40 cm.
- 5.2.2 skal være godkjent etter NS 3170 eller ha samme styrke og stivhet som 35 mm kompakt tredør uten vindu.

5.3 *Vinduer, også vindu i dør og dør av glass*

- 5.3.1 Vinduer skal være lukket og haspet eller låst. Nedenfor nevnte bestemmelser om sikring av vinduer gjelder bare vinduer som er plassert lavere enn 4 m over bakkenivå, utbygg eller andre konstruksjoner og gjenstander som gir innklatringsmulighet.
- 5.3.2 Glass i vinduer og i dører skal være sikret slik at glasset ikke kan fjernes fra utsiden med lett håndverktøy.
- 5.3.3 Glass i vinduer, også vindu i dør og dør av glass, skal være sikret med ett av alternativene:
  - gitter.
  - Gitterets maskevidde skal være slik at varer ikke kan fjernes gjennom gitterets maskeåpning, eller varene skal tilleggssikres.
  - rullesjalusi.
  - sikkerhetsglass.
  - polykarbonatplate.
  - lem.

(Se særvilkår N05 – Sikringsutstyr).

Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m fra sikret vindu må ikke overstige kr 60.000.

- 5.3.4 Dersom ikke annet er avtalt, kan utstillingsvinduer mot beferdet område være usikret hvis de har en uoppdelt glassflate på mer enn 1,5 m². Er glasset montert på hengslet eller skyvbar vindusramme, skal rammen være låst med FG-godkjente låsenheter som krevd for dør.

- Verdien av utstilte varer nærmere enn 1,5 m. fra usikret vindu må ikke overstige kr 10.000.
- Går innbruddstyven inn i lokalet gjennom usikret utstillingsvindu og lokalet ikke er sikret med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg, er egenandelen minst 20 % av skaden.

- 5.3.5 Faste vinduer under 1,5 m², som ligger direkte over og i tilknytning til usikret utstillingsvindu, kan være usikret.

5.4 **Container**

Containeren skal være minst 7,5 m³ (Halvcontainer).

Dørhengsler skal være sikret slik at døren ikke kan løftes av i låst stilling.

Døren skal være sikret med minst 2 FG-godkjente bakkantbeslag eller tilsvarende sikring.

Døren skal være låst med minst 1 FG-godkjent containerlås eller bom og hengelås med følgende krav:

- Bommen skal sikre døren og være av stål med et tverrsnitt på minst 60 x 10 med mer eller annet med tilsvarende styrke.
- Bommens festeanordning til karm skal minst tilsvare bommens styrke og være montert etter produsentens anvisninger
- Festeanordningen skal ikke kunne demonteres fra utsiden
- Bommens hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylen. Beslagets og hengelåsens bøyle skal fylle hverandre
- Hengelåsbeslaget skal være konstruert slik at det beskytter låsen
- Bommen skal låses med FG-godkjent hengelås, minimum klasse 3.
- Hengelåsbeslaget skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsen.

Containeren skal være sikret slik at den ikke kan fjernes, og være plassert slik at tilkomst med bil for bortkjøring av container ikke kan skje.

Lagres lettomtsettelige varer i container, skal området rundt containeren i tillegg være inngjerdet med et minst 2,5 m høyt gjerde av stålflottverk med overklatringsvern.

5.5 **Tyveri fra låst bil / låst skaphenger:**

Ved transport med bil som eies, føres, leies eller lånes av sikrede:

- Når bilen/ skaphengeren forlates, skal den være låst.
- Om natten skal forlatt bil/ skaphenger i tillegg være utstyrt med FG-godkjent alarm eller være låst i enegarasje.
- Alle datalagringsverktøy skal oppbevares i lukket hanskerom, i separat låst bagasjerom uten vindu eller i låst bagasjeboks.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen/ skaphengeren om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

5.6 **Tyveri av ting under åpen himmel på entreprisestedet:**

Ting som er for store eller tunge til å anbringes i bygning, brakke eller container, samt monterte stillaser, og derfor beror utendørs, skal være festet til et fast holdepunkt med solid kjetting og hengelås.

Hengelåsen skal være godkjent av FG og ha bøyler av herdet stål med dimensjon minst 14 mm og kjettingen skal være av tilsvarende kvalitet.

Ved en ukes fravær eller lengre fra entreprisestedet, skal tingen/utstyret demonteres og oppbevares innelåst i bygning, brakke eller container.

5.7 **Sonesikring:**

Kravene til sikring kan begrenses til å omfatte de attraktive områdene/varene dersom det framgår av forsikringsbeviset at det er avtalt. Virksomheten forøvrig skal i så fall være sikret etter beskyttelsesklasse B1, og lokalene skal være dekket med FG-godkjent innbruddsalarmanlegg med alarmklasse - minst EA2.

N61 REKLAMASJON PROSJEKT

Forsikringen er utvidet til å omfatte erstatningsmessig skade på kontraktsarbeidene i reklamasjonsperioden, som skyldes mangel i kontraktsarbeidene som har oppstått før overtagelse.

I erstatningen gjøres det fradrag for de kostnadene som ville ha påløpt ved reparasjon av mangelen umiddelbart før skaden inntraff, det vil si at tilkomst- og utbedringskostnader av selve mangelen ikke er omfattet av forsikringen.

Det forutsettes at entreprenøren er pliktig til å erstatte skaden i henhold til inngått standardkontrakt (NS).

Sikret er entreprenør som er sikret i denne forsikringsavtalen (ikke byggherre).

Forsikringen gjelder for kontraktsarbeider der reklamasjonstiden starter i forsikringstiden.

Forsikringssum og egenandel står i forsikringsbeviset.

Dekker ikke entreprenørforsikringens øvrige unntak.

N62 DRIFTSTAP OG EKSTRAUTGIFTER VED STANS I ARBEIDET

Forsikringen gjelder for forsikringstaker

HVA SOM ER FORSIKRET

- Driftstap ved stans eller innskrenkninger i driften på grunn av
  - erstatningsmessig skade, jf. entreprenørvilkårets punkt 4, inntruffet på forsikringsstedet i forsikringstiden
  - at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert
  - ved erstatningsmessig skade som er inntruffet på eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet, eller som følge av redningstiltak etter FAL § 6-4. Tap som følge av
  - at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert eller som følge av naturskade, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 millioner per kunde.
- Lønn til ansatte i oppsigelsestiden etter erstatningsmessig skade i henhold til arbeidsmiljølovens § 15-3, punkt 10.
- Driftstap inklusive lønn til ansatte som følge av at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert og som følge av naturskade, erstattes inntil forsikringssummen, maksimalt kr 10 mill per kunde
- Tap som følge av ekstraavgifter, forseringsavgifter og dagbøter som er en direkte følge av en erstatningsmessig skade og som sikrede er pliktig til å dekke i henhold til inngått standardkontrakt
- Sikredes tap som følge av erstatningsmessig skade på underentreprenørers kontraktsarbeid. Sikrede plikter å søke tapet dekket ved rettslige skritt mot underentreprenøren.

UTEN SÆRSKILT AVTALE OMFATTER FORSIKRINGEN IKKE:

- Driftstap som følge av skade under transport
- Tingskade
- Økte finansieringskostnader
- Driftstap som følge av skade på maskin, inventar og løvsøre som ikke er eiet, leiet, leaset eller lånt av forsikringstaker
- Lønn til ansatte utover det sikrede er pålagt å betale i henhold til lov eller utover det som blir erstattet som del av erstatning for driftstap
- Den delen av driftstapet som er en følge av at driften hindres eller sinkes på grunn av:
  - forbedring, utvidelse eller andre endringer enn slike som skyldes påbud med hjemmel i lov eller offentlige forskrifter for utbedring av tingskaden
  - manglende arbeidskraft til driften
  - ufullstendig tingforsikring
  - utilstrekkelig eller manglende finansiering

- tilstrekkelig forsikring for rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger, arkiver og lignende, også elektroniske
- at reparasjons-/gjenanskaffelsestid forlenges på grunn av forhold sikrede har råderett over.
- Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester
- Driftstap som skyldes skade på luftfartøy, båt, motorvogn, arbeidsmaskin og deler til disse
- Konsekvenser for andre prosjekter i virksomheten enn det prosjektet med erstatningsmessig skade

HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

- Selskapet svarer for
  - plutselig og uforutsett skade som rammer ting
  - skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70. Se pkt. 8 om spesielle bestemmelser og hva som ikke er omfattet av forsikringen.
  - Følgende skader erstattes ikke:
    - skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
    - skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

SELSKAPET SVARER IKKE FOR:

- Skade på forsikret ting eller del av ting som skyldes at den for sitt formål er feilaktig konstruert, utført, dimensjonert, montert eller beheftet med materialfeil.
- Skade ved underslag og svinn.
- Skade ved tyveri utenfor bygning eller fra telt/ plasthall.
- Skade som skyldes setning i grunn eller i bygning, utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, svikt i fundament eller underlag for fundament.
- Skade som leverandør, reparatør eller andre er pliktig til å erstatte i henhold til gjeldende rett, kontrakt, garanti eller annen avtale.
- Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, svarer selskapet ikke for skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende bransje og heller ikke for skade på forsikret del som skyldes at delen for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller på annen måte feilaktig utført.

Sikkerhetsforskrifter, se pkt. 5.2

ERSTATNINGSREGLER

I stedet for forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

1. Erstatningsberegning

Driftstapet settes til differansen mellom resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften etter skade.
Ansvarstiden er inntil 12 måneder hvis ikke annet er avtalt.

Resultat av driften uten skade:

- Ved beregning av resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal resultatet av driften i tilsvarende periode ett år tidligere (sammenligningsperioden) legges til grunn.
- Resultatet av driften i sammenligningsperioden justeres dersom konjunkturer, salgsmuligheter, priser, produksjonsmetoder eller andre driftsforhold er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningsperioden.

Resultat av driften etter skade:

- Sikrede må medvirke til at resultatet av driften i ansvarstiden blir så godt som mulig ved for eksempel utbedring, gjenanskaffelse, flytting til annet lokale,

- midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir Ly bestemte anvisninger, må disse følges.
- Kostnader som er nødvendige for redusert omsetning/produksjon, tas med ved beregning av resultatet av driften.
  - Medfører slike kostnader nytte utover ansvarstiden, tas bare med det som forholdsmessig er innenfor ansvarstiden.
  - I beregningen av driftstapet gjøres fradrag for innsparte kostnader.
  - Er Lys samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes kostnader bare med i den utstrekning de påviselig har redusert driftstapet.

2. Ekstraavgifter:

Nødvendige avgifter, forsæringskostnader og dagbøter som virksomheten er forpliktet til iht inngått standard kontrakt for fortsettelse av fremdriften i prosjektet. Avgiftene skal være økonomisk velbegrunnet.

Avgiftene må være en følge av erstatningsmessig skade, inntruffet på forsæringsstedet i forsæringstiden.

Forsæringssummen fastsettes av forsæringstakeren og står i forsæringsbeviset. Ekstraavgifter erstattes inntil forsæringssummen.

Ekstraavgifter dekkes også dersom all adkomst til forsæringsstedet er blokkert som følge av en erstatningsmessig skadehendelse som er inntruffet på eller i umiddelbar nærhet av forsæringsstedet, eller som følge av redningstiltak etter FAL § 6-4. Slike ekstraavgifter erstattes inntil forsæringssummen angitt i forsæringsbeviset, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

Ekstraavgifter som følge av naturskade erstattes inntil forsæringssummen, angitt i forsæringsbeviset, maksimalt kr 10 millioner per kunde.

Egenandel er den samme som er avtalt i entreprenørforsæringen.

3. Driftstap

Forsæringssummen fastsettes av forsæringstakeren og står i forsæringsbeviset. Driftstap erstattes inntil forsæringssummen.

4. Ansvarstid

Ansvarstiden begynner når skaden hindrer driften, senest 12 måneder etter skadetidspunktet.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedringen eller gjenoppføringen etter skaden hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende, men ikke utover 12 måneder regnet fra skadetidspunktet.

5. Karenstid driftstap

1 uke karenstid trekkes fra erstatningsoppgjøret.

Karenstiden begynner samtidig med ansvarstiden.

6. Hva grov uaktsomhet og forsett fra andre betyr for sikrede

Skade ved forsettlig handlinger eller unnlaterelser fra daglig leder eller eiere får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlaterelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Skade ved grovt uaktsomme handlinger eller unnlaterelser fra daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, får samme virkning som om de er sikredes egne handlinger eller unnlaterelser og kan medføre at erstatningen kan falle bort helt eller delvis.

Bistand i klagesaker

Hvis dere mener at det er gjort en feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandlingen, kan skriftlig klage gjøres til:

Finansklagenemnda
Pb. 53 Skøyen
0212 Oslo

Dere mister retten til å klage hvis klagen ikke er fremsatt overnevnte instans eller sak ikke er anlagt de alminnelige domstoler, innen seks måneder etter dere fikk skriftlig melding om avgjørelsen.